

та на космически кораб, който се движеше по главна улица сред множеството, осветен в причудливи светлини и сенки, докато „избухна“ в приказни огньовете. Бях сред групата хора, която последва един файтон от уличен спектакъл под наименование „Улични срещи“, организиран от Евгения Явашева и сдружение „Приятели на музея – Русе“, за да попадна на емблемите, подготвени от тях, с типаж и събития от 30-те години на миналия век и се забавлявах на шаржа на немите филми, който предложиха с мярка и чувство за хумор. Изумявах се ден по ден на изяществото на живите статуи на Ацион Ка – актрисата Надежда Гончева и на търпението и умението ѝ да внушава посланията си като „Пекарят“, „Киро пощальонът“ и в най-новата ѝ роля – „Баба Нагка“. Сред руините на Римския стадион се смях на днешните закачки на младите актьори от импровизационния театър „ХаХаХаИмПро“. Два пъти безуспешно се редих на опашка за шоуто „Лакримоса“ на Бруно Пилз от Германия. Така и не успях да се насладя на петминутния му специалитет за двамата – толкова са зрителите, на които той представя свежата си порция куклен театър, поднесен с атрактивна и сменяща перспективата техника. Нищо, казах си, все ще мога някога да гледам това шоу (интересът към него бе голям), сигурно пак ще го поканят. Пък и имах право на желание, кое-

то да напиша и скрия в кутия на мечтите и пожеланията, която подредих в арт инсталация, която в края на фестивала бе вече висока стена от тухли – кутии с мечти, споделени от деца и възрастни. Душа на Арт Машина е Стюарт Маккулок – мечтател от английски произход, който събира творци и организации, които да съчетаят културните си различия, за да постигнат разширен културен хоризонт. Пожелавих си догодина отново да съм в Пловдив на фестивал, като не крия, че ми липсваха срещите в кукления театър, разговорите и споровете с творците на кукления театър, срещите с постановките от страната и чужбина. Това сигурно ще се случи догодина, когато фестивалът „Двама са малко – трима са много“ ще има своите две части – в театъра и на улицата. Сега мога да обобща, че попаднах на артистични изяви, предназначени за открити градски пространства, които популяризираха възможностите на синкретичните изкуства. Те бяха със свободен достъп и така творческият заряд стана част от живота на града, част от пулса на улиците, площадите, емблематичните места, новите центрове и неформалните артпространства, на които Пловдив е богат и за които вече има изградена традиция. И вярвам, иска ми се да съм права, че те събуждат интерес и потребност от среща с артистите в театралния им дом. ■

Улицата като театър

или Инициатива, която променя

Катерина Георгиева

При провеждането на миналогодишното издание на „Двама са малко – трима са много“ пловдивските централни улици визуализираха радост и живот. Провеждането на паралелната програма TheatAir напомни за няколко простички неща от живота – за радостта от общуването и близостта, за връщането към играта, като носител на изначална човешка интуиция, за топлината да сме заедно в случването на изкуството. При тях въпросът не е „да бъда или не“, а „да излезна, илюдаостанавътре“. Театралната сцена също е един вид класически „вътре“ модел. Той е прекрасен, вечен, приказен. И излизането от него не означава излизане от театралността. Тя само се превръща в друга форма „театралност“. Отворена. Нека да я наречем „от-

ворена“ и „освободена“ театралност. И нека за малко оставим сцената. Толкова красива, колкото сме я заварили.

Винаги когато някой някъде спомене, че ще се случва нещо на открито, в съзнанието ми изникват всички необикновени картини, които историята на театъра е изложила в мен с годините. В паметта на знанието се появяват хиляди малки несвършени, но цветни образи от далечното минало. Заиграват своята комедия дел'арте – шарени, огърпани, но големи и шумни. Пътуващи и бедни. Някои не толкова. Малко шантави, в контекста на днешното мениджмънт и маркетинг развитие на театралната организация (не тук и сега), но достатъчно ярки и силни. Освен персонажите и характерите, които

разиграват, тези образи са и събирателен знак на улицата – като естественото пространство, в което историите се сблъскват директно и „отблизо“ със своята публика, качествата и пороците на отделния човек добиват „уголемен“ размер, театралността е странна смесица между игра, преструвка и първичност.

Любопитна ми е спецификата на това събитие, крилете на изкуството в неконвенционално пространство, промяната в улиците и лицата на хората. Лицата на децата. Защото, банално или не, срещата на улицата може да е истинска. В театралната зала все още се усещат елементи от училищното победение: ако се усмееем силно, някой ще ни направи забележка, ако се разплачем, ще ни погледнат с насмешка, ако ни е

скучно и се почесваме, някой ще ни цъкне с език, ако искаме да споделим радостта със съседа, тихичко в ушенце, някой ще ни полегне намръщено. Човешката реакция е едно от движещите неща в театъра, и изкуството въобще. Взаимодействието между артист и публика е сложно и неконтролируемо „животно“. Може да е много диво и недоволно, може да иска да ти се умилква, но може и да те ограска. Но когато любовта между двете се случва – истинско щастие.

Може би точно за това проявите на TheatAir са изпълнени с такъв живот. Защото връзката, обединението на тези два свята, се случва пред теб. Тази енергична и напоена с хиляди човешки пулсове среща превръща изкуството на открито в истинска наслада за душата. Наречете я дори бохемска. Скиталческа, но и много фина. Фина, защото проектира създаването на проекта почти пред очите ти. Ти си част от импровизацията, ти си вдъхновение на темите, ти си отзвук

на актьорската фантазия и майсторство. Факт е, че един от най-откровените и леки начини да накараш някой да заобича изкуството е като му позволиш да „влезе“ в него като участник. Да премине границата „гледане“ и „седене“ и да стъпи в „действие“, „въображение“, „експеримент“. В този смисъл много от локациите на фестивала се превръщат във вариант на улична репетиция, подготовка. Разбира се, показаните спектакли, инсталации и перформънси си имат готова концепция и следват дадено режисьорско решение, но те са в готовност да бъдат раздвижени, създадени са така, че да могат да бъдат трансформирани в конкретното пространство и да се заиграват с настроението на публиката. И едва когато тя се докосне буквално до процеса на създаване, когато тя самата се превърне в творец, тогава той може да изпита онова блажено и неповтарящо се чувство, за което актьорите с такъв трепет общуват да разказват.

Град като Пловдив има своите културни традиции, и това не е факт от днес. В него има атмосферата, има пространствата, има нужния аромат това да се случи. Присъствие трябва да имат само двата флага на действие – тези, които ще дръзнат да превърнат улицата в нов вид общуване и творене, и тези, които пък ще имат смелостта да се включат в играта. Но сега – излезли от комфортната обвивка на зрителното поле. И ако тези два полуса се сблъскват по-често в една обща позиция на преобразяване – възможно е всеобщата пасивност и скука да започнат да се превръщат в акт на мечтане и действие. Консервативността и ограничеността се лекуват, те са вкоренено човешко явление, но не можем да очакваме да изчезнат от само себе си. Възпитанието и „окрилянето“ е взаимен процес.

С провеждането на програмата TheatAir ДКТ-Пловдив се опита да разчупи границата „вътре“ – „вън“ и да разшири възможностите за общуване в изкуството. ■

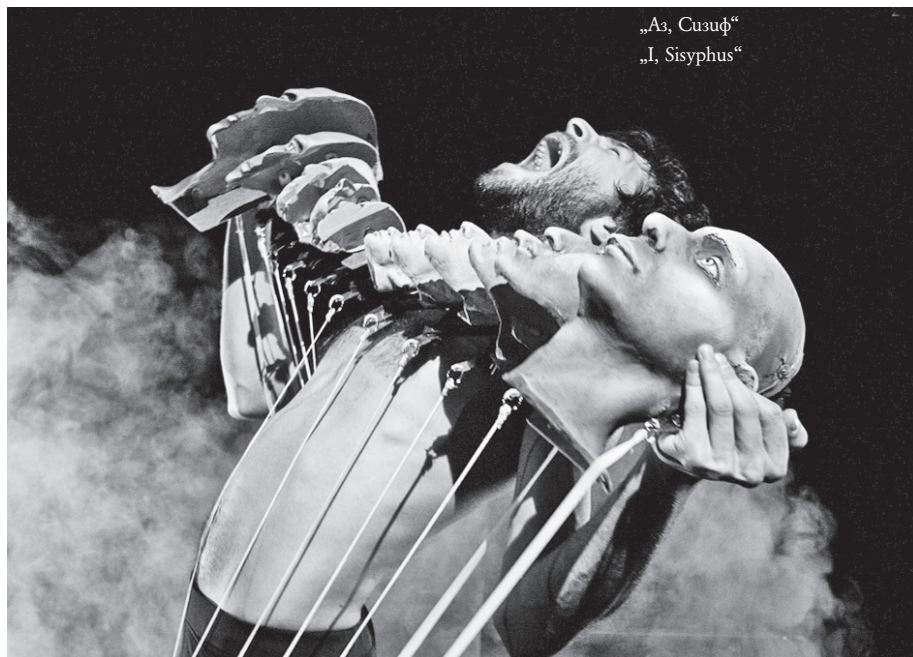
Пловдивски разговори

Боряна Георгиева разговаря с участници във фестивала

С Виктор Бойчев, актьор, директор на ДКТ-Пловдив

- Две неща се случиха за първи път, откакто следя фестивала. Първо той беше целият изнесен навън и второ – нямаше жури. Така ли ще е занаят?

- Всъщност фестивалът „TheatAir“ е глътка въздух за града, която усетихме и миналата година на първото му издание, и е много силен старт в ранната есен, когато хората току що са се върнали от отпуска и започва постепенно градския си живот. И тази глътка въздух наистина се оказва важна и в точен момент. Много се радвам, че тази година успяхме да представим широка програма от най-различни изяви и на различни места. Разбира се би могла да бъде и по-голяма, но да се надяваме, че в бъдеще и това ще стане. Тази година за първи път включихме улична група музиканти от Италия – „Замбра Мора“, което беше прекрасно. Не съм очаквал такава реакция и такъв професионализъм, въпреки че търсихме и подбрахме трупата много внимателно. Те ни поднесоха етномузиката, включително

„Аз, Сизиф“
„I, Sisyphus“